

Dziennik Urzędowy

POWIATU WŁOSZCZOWSKIEGO

Nr. 6.

Włoszczowa, dnia 1. lipca 1918.

TREŚĆ: 1. Przedkładanie zamknięć rachunkowych za rok 1917 przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków. 2. Premie za znalezione kartograficzne dzieła. 3. Baczność przed zarazą ziemniaków. 4. Uregulowanie obrotu workami. 5. Zarządzenie wykonawcze, dotyczące zajęcia siana. 6. Ochrona cmentarzy poległych wojowników.

1.

Przedkładanie zamknięć rachunkowych za rok 1917 przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków.

Wskutek reskryptu c. i k. Wojskowej Generalnej Gubernii z dnia 28. czerwca 1918 F. A. Nro. 305799|18 wzywa się Zarządy, wszystkich znajdujących się w powiecie a obowiązanych do publicznego składania rachunków Spółek, Stowarzyszeń, Towarzystw akcyjnych i t. d. do przedłożenia c. i k. Komendzie powiatowej do dni 14-tu zamknięć rachunkowych za rok 1917 wraz z odpowiednimi załącznikami.

2.

Premie za znalezione kartograficzne dzieła.

Rozporządzeniem c. i k. Generał-Gubernatorstwa w Lublinie z dnia 11. czerwca 1918, Gstb. Präs Nr. 9664|18, wyznaczoną została znalazcom dzieł kartograficznych (map, kart wojskowych etc.) premia do wysokości 10 K. i to tak dla osób należących do związku c. i k. Armii, jak też stanu cywilnego.

Ocena co do ważności i wartości znalezionych dzieł zależy od uznania c. i k. Generał-Gubernatorstwa.

Baczność przed zarazą ziemniaków!

W obecnym czasie przy powszechnym braku środków żywności, a zwłaszcza produktów mącznych stanowi ziemniak niezwykle ważny czynnik wyżywienia.

Łatwo zrozumiałą jest zatem dążność do powiększenia produkcji ziemniaków przez zajęcie pod ich uprawę przestrzeni, których większa część dotąd nie była w ogóle uprawioną. Lecz właśnie wskutek tej okoliczności jak nie mniej i przez to, że w dzisiejszych warunkach dobór nasienia nie zawsze może być odpowiedni, zwiększa się możliwość powstawania rozmaitych chorób ziemniaków, a przede wszystkim łupiny ziemniaczanej.

Do najniebezpieczniejszych tego rodzaju zaraz należy zaliczyć t.z. raka ziemniaczanego wywołanego przez istniejący w ziemi grzyb (*Chrysophlycti endebiotica* Schilb).

Ta zaraza ziemniaka znana w Anglii już oddawna zaczęła się w ostatnich latach coraz częściej ukazywać w niektórych obszarach Niemiec, a nawet miano ją spostrzedz w innych krajach granicznych. Niebezpieczeństwo jakie szkodnik ten dla uprawy ziemniaków przedstawia jest tak groźne, że wskutek wystąpienia tej zarazy uprawa ziemniaków danej okolicy może wogóle być uniemożliwiona.

Spowodowany zarazą raka stan chorobliwy ziemniaka jest wybitnie charakterystyczny i dlatego chorobę tę można rozpoznać przy pewnej uwadze bez trudności — i tak: Na bulwach występują zrazu małe kształtem mniej lub więcej do brodawek zbliżone narośla na podobieństwo kalafioru. Narośla te stale się zwiększają i mogą dojść na bulwach do wielkości pięści tak, że pierwotny kształt ziemniaka trudno w ogóle rozeznaczyć; czasem spotyka się narośla na korzeniach i podziemnych, rzadziej na naziemnych częściach łodygi.

Zarazek grzybowy, który tą chorobę powoduje — utrzymuje się na zarażonym polu nawet po wybraniu zeń kartofli przez całe lata i skoro tylko ziemniaki posadzone zostaną przenosi się na nie.

Usiłowania celem zdezinfekowania zarażonej ziemi pozostały dotąd bez skutku.

Wprawdzie istnieje kilka gatunków ziemniaków, które jak się zdaje nie ulegają zarazie raka ziemniaczanego, a uprawa tego rodzaju ziemniaków jest w ogóle w okolicach nawiedzonych przez zarazę raka jednym sposobem umożliwiającym w ogóle dalszą produkcję ziemniaków, ale jest to bądź co bądź ostateczną koniecznością.

Raz z tego powodu, że znamy zaledwie kilka gatunków ziemniaków nie ulegających zarazie raka ziemniaczanego, a powtóre, że nie jest wykluczonym, że i te gatunki uleż mogą po kilku latach zarazie. Jest zatem rzeczą pierwszorzędnego znaczenia, aby przede wszystkim ziemię strzedz jak najstaranniej przed zawleczeniem zarazków tego szkodnika.

Zawleczenie zarazka raka ziemniaczanego może nastąpić przez zarażone nasienia ziemniaków przez odpadki z zarażonych bulw; przez nawóz i gnojówkę ze stajen gdzie karmiono bydło zarażonymi ziemniakami; przez zarażoną nać ziemniaczaną, a wreszcie przez ziemię z pól zarażonych rakiem ziemniaczanym.

Szczególniejszą zwrócić należy uwagę zwłaszcza na ewentualne istnienie zarazków raka ziemniaczanego w przeznaczonych do sadzenia ziemniakach.

Ze względu na niebezpieczeństwo jakie zaraza ta przedstawia jest obowiązkiem każdego, spostrzeżenia swe co do istnienia raka ziemniaczanego niezwłocznie podać do wiadomości c. i k. Komendy powiatowej, możliwie przy dołączeniu próbki, by natychmiast można było przedsięwziąć środki ochronne przeciw dalszemu zawleczeniu tej zarazy.

Należy tu jednak na to wskazać, że raka ziemniaczanego, zwłaszcza w pierwszym jego stadium niezadko miesza się z inną chorobą łupiny ziemniaczanej wywołaną przez *Spongospora Solami Brunen*, która to zaraza jakkokolwiek niewątpliwie szkodliwa jednak daleko mniej niebezpieczną jest od raka ziemniaczanego.

Przy tej to chorobie powstają na bulwach brodawkowate na $\frac{1}{2}$ cm. wysokie narosła (strupy). Jakkolwiek ziemniaków, u których zaraza ta silniej występuje nie można polecać jako odpowiednich do sadzenia nie zachodzi w tym wypadku jednak obawa co do zarażenia samej ziemi, jak to się ma u raka ziemniaczanego.

To samo odnosi się również do innych strupów; na ziemniakach powstających — jak strup płaski i głęboki, jako do wywołanego przez *Rhizictonia Solami* parszywca ziemniaczanego, którego występowanie łatwo rozpoznać po lekko wyniosłych, ciemno fioletowych, a łatwych do zeszkobania plamach na łupinie. Przy słabem występowaniu tej choroby można ją uważać raczej za błąd dorodności ziemniaka.

4.

Uregulowanie obrotu workami.

Na podstawie rozporządzenia z dnia 4-go lipca 1917 r., Nr. 61 Dz. rozp. dotyczącego zaopatrzenia ludności w niezbędne artykuły, zarządza się co następuje:

§ 1. Przedmiot rozporządzenia.

Jako worki w myśl niniejszego rozporządzenia należy uważać wszystkie nowe, jakoteż stare, używane i wymagające naprawy worki o pojemności wyżej 16 kg. (1 Pud) zboża a to bez względu na ich pierwotne przeznaczenie jak również na rodzaj materiału, z jakiego są sporządzone.

§ 2. Zajęcie i wywłaszczenie.

Wszystkie na obszarze Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego znajdujące się worki (§ 1) zostają wywłaszczone, równocześnie zaś zakazany wolny handel i obrót workami oraz ich przerabianie. Aż do ukończenia postępowania wywłaszczającego zostają worki zajęte.

§ 3. Obowiązek zgłaszania.

Każdy właściciel, posiadacz lub przechowawca worków w ilości powyżej 10-ciu sztuk jest obowiązany zgłosić je natychmiast w tutejszej c. i k. Komendzie powiatowej.

§ 4. Obowiązek oddania.

Każdy właściciel, posiadacz lub przechowawca worków, jest obowiązany odstąpić wszystkie swoje zapasy worków wynoszące ponad 10 sztuk legitymowanym przez Centralę dla spożytkowania płodów rolnych Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie agentom „Zakładu dla zakupu i rozdziału worków c. i k. Centrali dla spożytkowania płodów rolnych Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie“, skoro ci u niego zgłoszą i wylegitymują się, a to po cenach odpowiednich na podstawie dowolnego porozumienia ustalonych.

Następujące ceny ustanawia się jako odpowiednie:

za 5—6 pudowe (80—100 kg.) worki na mąkę, cukier i nasiona	od K. 7.—do 9.—
„ 4—6 „ (65—100 kg.) „ „ zboże i inne produkta	od K. 4.—do 7.—
za wszystkie mniejsze worki, jak również wszelkie worki niezdatne do przechowywania produktów (worki na paszę treściwą, sól, melasę, nawozy sztuczne, węgle i t. p.)	od K. 2.—do 4.—

Ceny te rozumieją się za worki używane, niepodarte, targowej jakości.

Za zupełnie nowe oraz za specjalnie dobrej jakości worki (lniane, konopne i t. d.) może być cena ustanowiona jako odpowiednia, podwyższona do 50%.

Przy workach potrzebujących naprawy może nastąpić odpowiednia obniżka ceny aż do 25%.

W razie nie dojścia do skutku porozumienia co do cen, oznacza ją c. i. k. Komenda powiatowa po wysłuchaniu dwóch rzeczoznawców, przyczem za podstawę służy cena tu jako odpowiednia ustanowiona.

§ 5. Wywłaszczenie.

Każdemu właścicielowi, posiadaczowi lub przechowawcy worków, wzbraniającemu się oddać swe zapasy legitymowanym agentom mimo zaofiarowania ceny odpowiedniej po myśli § 4. niniejszego rozporządzenia, zostaną one przymusowo wywłaszczone.

Wywłaszczenie przeprowadza właściwa c. i. k. Komenda powiatowa na wniosek legitymowanego agenta.

Na wypadek wywłaszczenia ma wywłaszczony jedynie prawo do połowy ceny odpowiedniej określonej § 4. niniejszego rozporządzenia.

§ 6. Zwolnienie dla celów handlowych, przemysłowych i rolniczych.

Od obowiązku oddania w myśl § 4. tego rozporządzenia są zwolnione worki, których kupcy, przedsiębiorstwa przemysłowe i rolnicy potrzebują do dalszego prowadzenia swoich przedsiębiorstw.

Granice w jakich zwolnienie ma nastąpić określa na prośbę strony, właściwa c. i. k. Komenda powiatowa.

§ 7. Pokrycie zapotrzebowania ludności.

Celem pokrycia zapotrzebowania ludności urządzi Zakład zakupu i rozdziału worków przy c. i. k. Centrali dla spożytkowania płodów rolnych Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego, przynajmniej po jednej składnicy dla drobnej rozsprzedaży worków w siedzibie każdej c. i. k. Komendy powiatowej.

W składnicach dla drobnej rozsprzedaży sprzedawane będą worki na podstawie pozwoleń do zakupu, wydawanych przez c. i. k. Komendy powiatowe stronom w miarę stwierdzenia istotnej potrzeby, a to po stałych cenach wedle cennika ogłaszanego od czasu do czasu przez c. i. k. Centralę dla spożytkowania płodów rolnych Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego.

§ 8. Urzędowe dochodzenia.

C. i. k. Komenda powiatowa może w każdej chwili przez oględziny lub przeszukanie domu stwierdzić, czy obowiązkowi zgłoszenia nałożonemu § 3-cim tego rozporządzenia uczyniono zadość.

W razie zaniechania lub niezgodnego z prawdą zgłoszenia winna strona obowiązana do zgłoszenia ponieść kosztu tego dochodzenia. Stosownie do wyników dochodzenia zarządzone być może wywłaszczenie po myśli § 5. i ukaranie po myśli § 9. tego rozporządzenia.

§ 9. Postanowienia karne.

Kto zaniecha zgłoszenia przepisanego w § 3. tego rozporządzenia lub podaje przy zgłoszeniu nieprawdziwe okoliczności lub w tem współdziała,

kto wzbrania się dopełnić obowiązku oddania w myśl § 4. niniejszego rozporządzenia,

albo w myśl § 1 i 2 tego rozporządzenia zajęte zapasy worków zataja albo bezprawnie usuwa z miejsca ich przechowania,

będzie karany przez c. i. k. Komendę powiatową o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny,

grzywną do K. 10.000 lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Obok kary można w szczególności w razie zaniechania zgłoszenia po myśli § 3-go tego rozporządzenia orzec przepadek zapasów.

§ 10. Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

5.

Zarządzenie wykonawcze dotyczące zajęcia siana.

Zmiana punktu 5. rozporządzenia z dnia 3. lipca 1917. WS. Nr. 84951/17. 5. Transport koleją i statkiem.

Począwszy od dnia pierwszego lipca 1918 roku transport siana i słomy kolejami normalno-torowemi od i dla wojska odbywać się może tylko na podstawie frachtów kolejowych zaopatrzonych pieczęcią Centrali dla obrotu produktami rolnymi JWG. w Lublinie (EVZ. des MGG. Lublin) i podpisem Vgs. Ferw. Walisch również pieczęcią i podpisem naczelnika oddziału rolniczego (zastępcy) przy odnośnej komendzie powiatowej jako wysyłającego.

Wszystkie inne frachty kolejowe także frachty centrali dla obrotu produktami rolnymi JWG. w Lublinie (EVZ. des MGG. Lublin z podpisem Lt. Mochnacki) tracą z dniem 1 lipca 1918 swą ważność.

Przy transportach od i do miejsc cywilnych odpada podpis naczelnika oddziału rolniczego lub jego zastępcy jako wysyłającego.

Transporty kolejkami wązko-torowemi wszelkich rodzajów i statkiem (galarami) odbywają się na podstawie legitymacji uprawniających do zakupu względnie odbioru siana.

6.

Ochrona cmentarzy poległych wojowników.

Zakazuje się ścinania drzew na wszystkich cmentarzach poległych wojowników. Również zabronione jest ścinanie drzew w obwodzie 20 m. około tych cmentarzy, jak również wszelkie uszkodzenie tych cmentarzy.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą na zasadzie rozporządzenia c. i k. Naczelnego Wodza z 19. sierpnia 1915, Dz. rozp. Nr. 30, karane grzywną do 1000 K. lub aresztem do 1-go miesiąca.

C. i k. Komendant powiatu:

ALOJZY GÖTTL m. p.

Jenerał-Major.

